

HỘI ÁI HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị truyện ngắn:
Tình Bằng Hữu của thân hữu **Hồ Thị Đạm**. Hội chân thành cảm
tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng**.

TÌNH BẰNG HỮU

Mặt trời xuống thấp, người làm việc trong cánh đồng đã thừa thớt. Ông Tám Khương lau vội những giọt mồ hôi trên trán, rồi vác cuốc về nhà. Khi về tới gần nhà, ông thấy gần khu mộ sau nhà của chú Thành có đứa bé đang ngồi gục đầu khóc, ông biết ngay đó là cháu Châu, ông lầm bầm: “Tôi nghiệp thằng nhỏ, lại nhớ ba của nó nữa rồi!”. Ông vội tiến đến khu mộ, nhỏ nhẹ lên tiếng:

- Châu hả con?

Thằng bé vội lấy tay quẹt nước mắt, đứng dậy chào ông Tám. Ông Tám Khương tiến đến gần Châu, âu yếm vuốt đầu nó rồi ân cần khuyên:

- Chiều rồi, vào nhà đi con, cha con chết đã gần ba tháng, con đừng ra đây khóc nữa, vong linh ba con không vui đâu. Thương ba, con hãy cố gắng học hành cho giỏi là ba con vui.

Châu đứng dậy, ôm ông Tám, nước mắt ràn rụa nói:

- Con buồn nhiều lắm ông Tám ơi. Mỗi lần giận con, thằng Tuấn, con Mai nói con ăn chực cơm của nhà nó, hai đứa nó không cho con chơi chung, con tủi thân và nhớ ba con quá!

Nghe thằng nhỏ nói, tim ông Tám Khương đau nhói, ông cố cầm nước mắt, hỏi:

- Con Mai mấy tuổi, thằng Tuấn mấy tuổi, con mấy tuổi?

- Dạ thưa ông Tám, con Mai sáu tuổi, thằng Tuấn tám tuổi và con mười hai tuổi.

Ông Tám ôn tồn khuyên:

- Ở cùng một xóm với nhau, ông Tám cũng biết tuổi của Tuấn và Mai, ý của ông muốn tự con nói tuổi của chúng nó để con thấy rằng chúng nó nhỏ hơn con nhiều, chúng nó còn khờ dại con đừng buồn chúng nó. Con thấy không, chú thím Thành của con thương con, đâu có nói con ăn chực cơm, chú thím thấy con ra mộ ba con hoài, chú thím sẽ buồn lắm đấy. Vô nhà đi con, lo học hành cho giỏi là chú thím con vui mà ông cũng vui nữa.

Châu ngoan ngoãn đứng dậy chào ông Tám rồi vô nhà. Ông Tám cũng hồi hả vác cuốc tiến về hướng sau nhà ông. Vừa tới mấy cây ổi sau nhà, ông thấy bà Tám đứng ở bên nhà bếp, hướng mắt ra cánh đồng, ý chừng đang đợi ông về. Vừa thấy ông, bà lên tiếng:

- Sau hôm nay ông về trễ quá vậy, tôi đã dọn cơm xong, trông ông đến mỗi con mắt.

Vừa để cái cuốc vào nhà kho nhỏ, ông Tám nói:

- Thấy thằng Châu ngồi khóc bên mộ cha nó, tôi đau lòng quá, đến an ủi và khuyên lơn nó một chút nên về trể.

Bà Tám chép miệng than:

- Tội cho thằng bé, mới mười hai tuổi mà cha mẹ đều chết, không có bà con thân quyến ở đây, thấy thương quá ông à. Tôi cũng trông thấy nó đứng khóc ở mộ ba nó mấy lần. Tôi thắc mắc không hiểu vợ chồng chú Thành có thật lòng thương nó không hả ông?

Ông Tám rửa tay chân xong, vừa bước đến bàn ăn vừa trả lời:

- Theo tôi vợ chồng chú Thành rất thương nó, tôi biết chú thím Thành rõ lắm, họ là hạng người đạo đức, bà thấy không, ở xóm mình ai cũng kính nể gia đình đó và chú Thành đã cho tôi biết, ba thằng Châu là bạn thân của chú. Xưa kia, khi chú Thành đi học ở Tây-Ninh, chú cùng học với ba thằng Châu ở trường Lê Văn Trung đó bà.

Bà Ba Khương thắc mắc hỏi chồng:

- Cùng là bạn học, sao ba thằng Châu trông nghèo khổ quá hả ông?

Ông Tám cười, lên giọng:

- Bà khéo hỏi. Như bà với dì Bông là chị em ruột, cùng một cha mẹ sinh ra, tại sao dì Bông có chồng giàu, còn bà gặp tôi, một nông dân nghèo xơ, nghèo xác vậy?

Nghe chồng nói, bà cười, kết luận:

- Tại số tôi là số nghèo, tôi mới thương ông đó.

Ông Ba Khương nheo mắt cười hì hì, gheo bà:

- Chớ không phải bà thương vì tôi đẹp trai và có duyên sao? Hai ông bà cùng cười vui vẻ, như họ đang sống lại trong khoảnh khắc xa xưa, hồi còn son trẻ. Đoạn ông nói tiếp:

- Tôi nghe nói, xưa kia nhà ông nội thằng Châu ở Trảng-Bàng, thuộc gia đình giàu có, bị đánh tư sản, gia đình phải chịu cảnh ly tán. Vì ba thằng Châu làm lục sự ở toà án tỉnh, nên đi cải

tạo mấy năm. Trong khi ông ta đi cải tạo không bao lâu thì vợ bệnh nặng và chết, lúc đó thằng Châu mới ba tuổi.

Bà Tám Khương thở dài, buồn bã hỏi tiếp:

- Tại sao ba thằng Châu không ở Trảng-Bàng với họ hàng mà trôi giạt về miền Hậu-Giang mình vậy ông?

Ông Khương vừa xúc cơm vào chén, vừa trả lời bà:

- Tôi nghe nói, sau ngày bị đánh tư sản mấy năm thì ông bà nội thằng Châu lần lượt qua đời. Ba thằng Châu chỉ có một cô em gái, bây giờ cô ấy cũng khó khăn trong cuộc sống. Sau khi được ra khỏi trại tù cải tạo, ba thằng Châu không có việc gì làm, chú Thành là chủ lò đường, vì thương bạn thất nghiệp, chú mời ba thằng Châu về làm quản lý lò đường cho chú. Ba thằng Châu bán căn nhà ở Trảng-Bàng, dẫn thằng Châu về miền này. Chú Thành chia sẻ cho bạn phần đất sát nhà chú, nhờ vậy cha thằng Châu mới cất được căn nhà nhỏ để tạm có chỗ cho cha con cùng tá túc. Cũng may, nhờ vậy sau này thằng Châu có được căn nhà, không đến đời sống vô cư. Rủi cho ba thằng Châu, cất nhà ở chỉ được vài năm thì mắc bệnh ung thư rồi qua đời, để lại thằng con côی cút, tôi thương nó quá bà à.

Còn thắc mắc, bà Ba Khương hỏi tiếp:

- Nghe hôm ba thằng Châu mất, cô nó có về đây dự đám tang, sau không đem nó về nuôi giúp?

- Chuyện gia đình người ta tôi không hiểu rõ. Tôi chỉ biết, cha thằng Châu viết di chúc, gởi thằng Châu cho chú thím Thành nuôi dưỡng giùm và chôn cất ông ta ở phần đất sau nhà, mộ sát bên khu mộ gia đình của chú Thành cũng âm cúng và để tiện cho thằng Châu thăm viếng. Tôi nghĩ có lẽ ba thằng Châu biết “chọn mặt gởi vàng” đó bà.

Bà Tám Khương thêm ý kiến:

- Có lẽ sau này thằng Châu lớn lên, nó sẽ lấy cốt mẹ nó về đây cho bha thằng Châu không nằm lẻ loi. Vợ chồng mà chôn mỗi người một nơi thấy tội nghiệp quá.

-O-O-O-

Thím Thành là người tốt, thím coi Châu như con ruột, khi thím mua sắm quà cáp gì cho các con, thím cũng mua cho Châu. Thỉnh thoảng Thím Thành thấy Châu ra mộ cha khóc, tìm hiểu, thím biết con thím còn nhỏ, thường nói xúc phạm Châu. Thím la rầy chúng nó vài lần, nhưng mỗi khi giận Châu, hai đứa Mai và Tuấn vẫn nói những lời khiến Châu phải tủi thân, ngậm ngùi đến rơi nước mắt. Một hôm, thím Thành quyết định không để tình trạng này xảy ra nữa, thím trình bày mọi lẽ cho chồng biết và thím đề nghị với ông Thành:

- Các con sợ ông hơn tôi, ông tìm cách khuyên chúng nó, thấy thằng Châu tủi thân, tôi khổ tâm lắm ông à.

Sau bữa cơm chiều hôm đó, bà Thành đang lui cui rửa chén ở nhà sau, trời bắt đầu tối, ông Thành bảo Châu, Tuấn và Mai vào phòng khách. Dưới ánh đèn điện sáng choang, chú bảo ba đứa ngồi đối diện với chú. Về mặt chú trông nghiêm nghị làm sao! Tụi nhỏ ngạc nhiên không biết có chuyện gì xảy ra mà chú làm cho chúng nó đều lo lắng. Khi ba đứa ngồi im, ông Thành bắt đầu hỏi:

- Tuấn và Mai, hai con nghe ba hỏi: Ba thí dụ như trong một hoàn cảnh nào đó, ba và mẹ đều chết, Tuấn và Mai phải chịu cảnh sống cô cút như anh Châu, các con có buồn, có đau khổ không? Hai đứa nhỏ sốt sắn trả lời:

- Dạ có, rất buồn.

Về mặt Mai buồn xo, khi nghe ba hỏi như vậy; riêng Tuấn, Tuấn nói thêm ý nghĩ của mình:

- Nếu ba mẹ chết, ai nuôi chúng con? Chúng con sẽ khổ nhiều lắm.

Mai nhanh nhẩu nói với vẻ nũng nịu:

- Con không muốn ba mẹ chết đâu, ba đừng nói như vậy.

Ông Thành nghiêm nghị hỏi tiếp:

- Vậy Tuấn và Mai hãy trả lời, Anh Châu có muốn ba của anh Châu chết không?

Hai đứa đồng nói:

- Dạ không.

Nói đến đây, ông đến đặt hai bàn tay lên đầu hai đứa con, ông rơm rớm nước mắt, ôn tồn nói:

- Hai con ơi, ba anh Châu chết, anh Châu buồn lắm, thấy các con còn đủ cha mẹ, có lẽ anh Châu cũng tủi thân đó hai con.

Nói đến đây, ông ngó Châu nói một câu rất cảm động:

- Chú muốn rằng, từ đây về sau, Châu cũng có ba mẹ như Tuấn và Mai, Châu gọi chú và thím bằng “Ba Mẹ” như chúng nó gọi, con nhớ nghe chưa.

Nói đến đây, ông ôm đầu Châu, nghẹn ngào nói:

- Xin lỗi con, vì mấy tháng nay ba bận ở nhà máy đường, đi sớm về tối, nên ba không biết Tuấn và Mai đối xử tệ với con.

Nghe ông Thành nói, Châu cảm động, không nói nên lời, chỉ ôm ông khóc thút thít. Tuấn và Mai cũng khóc theo. Ông Thành rơm rớm nước mắt. Ông đứng dậy, kéo ba đứa nhỏ đứng sát bên nhau, ông đưa hai bàn tay ôm ba cái đầu của ba đứa trẻ thân yêu, nói trong nước mắt:

- Một lần nữa ba dặn, kể từ ngày hôm nay, ba đứa là anh em. Châu không gọi “Chú, Thím” như trước nữa, mà gọi là “Ba và Mẹ” như hai em; đồng thời, Tuấn và Mai là hai em của con, con là anh cả của chúng nó. Con phụ ba dạy dỗ các em. Tuấn và Mai phải vâng lời anh Châu, không được hờn với anh Châu. Các con

phải hoà thuận và thương yêu lẫn nhau, như vậy ba mẹ mới vui lòng.

Mai ôm Châu, vui vẻ cùng gọi “Anh Châu, anh Châu của em”.

Châu vội lau nước mắt, nắm tay hai em, lòng vui mừng khắp khởi.

-0-0-0-

Ngày tháng trôi nhanh, thấm thoát Châu đã tốt nghiệp đại học và có chỗ làm vững chắc. Ông bà Thành rất vui mừng lo bề gia thất cho con. Thật may mắn, ngày thành hôn của Châu là một ngày nắng ráo, đẹp trời. Nhà ông Thành được trang hoàng thật đẹp. Ông Thành giao thiệp rộng nên khách đến dự tiệc cưới của Châu khá đông. Có cô dượng của Châu đến dự đám cưới đông đủ. Sau thủ tục cưới hỏi, vợ chồng ông Thành trình trọng nhắc lại chuyện xưa và trình cho hai họ xem tờ di chúc của ba cháu Châu. Theo lời di chúc, ông nhờ người bạn thân nuôi đứa bé, và tài sản của người quá cố để lại là mười hai cây vàng, nhờ ông Thành giữ để phụ chi phí nuôi dưỡng bé Châu. Ông Thành rơm rớm nước mắt nói:

- Trời đã giúp tôi làm ăn thuận lợi, vợ chồng tôi có khả năng lo chu toàn trong việc nuôi dạy Châu, đứa con của người bạn rất thân của chúng tôi. Đã từ lâu, Châu cũng là đứa con yêu quý của chúng tôi, trước mặt hai họ, tôi xin trao lại mười hai cây vàng cho vợ chồng Châu làm vốn.

Khi ông Thành nói đến đây, vợ của ông mở hộp, trình số vàng cho hai họ xem, trong khi đó ông Thành thân mật dặn dò hai con:

- Đây là di sản của ba mẹ con để lại, hai người đã bỏ biết bao công lao khổ cực để có nó. Chúng con phải biết giữ gìn, khi phải cần dùng số vàng này để làm phương tiện sinh sống, các con phải suy nghĩ thật kỹ, hầu tránh thất bại và không tiêu xài phí phạm, như vậy các con mới xứng đáng là những đứa con hiếu thảo.

Cô dâu và chú rể ứa nước mắt, đồng nói:

- Dạ, dạ, chúng con xin cảm ơn và vâng lời dạy dỗ của ba mẹ.

Những người khách đến dự đám cưới hôm đó đều vui mừng là Châu có người cha mẹ nuôi thật tốt, họ cảm động và ngưỡng mộ tấm lòng cao thượng của vợ chồng ông Thành biết bao.

Chao ôi! Cao quý thay tình bằng hữu!

Hồ Thị Đậm